

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districte: " 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In Străinătate: " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrațiune, Tipografia Ștefan Mihălescu, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
 In Paris: La Societe Havas, place de la Bourse, 8.
 In Viena: La Heinrich Schalek, I, Wollzeile, 12, Biuroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
 In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 58, Biuroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV. " 30 bani.
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. | Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 Scrisorile nefrancate se refuză.
 Articollii nepublicați nu se inapoiază.
 Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

OBSERVATORIUL METEOROLOGIC

Buletin atmosferic, Luni 22 Iulie

Elemente climatice	ERI		AZI
	2 ore p. m.	8 ore seara	8 ore dim.
Temperatura aerului la umbră	29.1	23.6	20.5
" " matinală	—	26.6	—
" " minimă	—	—	10.0
" " în aer liber	30.8	47.6	18.7
Barometrul redus la 0°	743.9	746.1	747.1
Tensiunea vaporilor în milimetri	12.4	13.0	10.6
Umiditatea relativă în procente	54	81	71
Vântul / direcția dominantă	WNW	SI	—
" / direcția medie	8.1	4.0	2.6
Evaporațiunea apei	0.6	0.4	0.3
Ploaia	0.4	—	—
Actinometru (0-100)	53.1	—	31.1
Nebulozitatea (0-10)	7	9	8

Aspectul zilei:
 Eri Dimineața senin nor picături. Vântul potrivit.
 Azi dimineață F. noros, Vânt, Barometrul staționar.
 p. Directorul Observ. G. Vassiliu:
 NOTA.—Temperatura este dată în grade centigrade și media calculată prin formula: $\frac{8a+2p+8p+Min.}{4}$
 înălțimea barometrului în milimetri de mercuri. În același mod și vântul este dat în metri pe secundă. Evaporațiunea apei și ploaia sunt scoțite în milimetri de grosime. — Gradul de claritate a cerului se măsoară cu grade actinometrice scoțite în grade la întineric și 100 grade, atunci când cerul ar fi cu desăvârșire fără nori și în absența n. n. și a vaporilor de apă. Nebulozitatea este măsurată de la 0 la 10; cifra 0 înseamnă un cer cu totul senin, iar 10 arată un cer cu desăvârșire acoperit de nori.

ȘTIRI TELEGRAFICE

Paris, 31 Iulie.
 La banchetul din Grenoble un legitimist a anunțat, că comitele de Paris va adresa înainte de alegeți un manifest către alegători. În acest caz expulsiunea lui ar fi mai mult ca probabilă.
 Roma, 31 Iulie.
 Cabinetul englez n'a pomenit deloc despre o acțiune a trupelor italiene, ca ajutor, nici cu privire la despresurarea Kassalei și în cercurile bine informate italiene nu se așteaptă așa ceva nici pe viitor.

Londra, 31 Iulie.
 Lupta mascată de de până acum în sânul partidei conservatoare din cauza atitudinii lui Churchill față cu Parneli și a izbucnit acum pe față în mod violent. „Standard” publică acuzațiile cele mai tari contra lui Churchill, și zice că el este nenorocirea cea mai mare pentru partida conservatoare, pe care o desonorează prin discursurile și faptele sale. Ignoranța lui Churchill, apucăturile lui nesocotite vor ruina partida și guvernul. Salisbury ar trebui să ia repede o decizie. Prin trarea lui Churchill deja partida s'a discreditat mult în țară și conservatorii cei onorabili vor rămănea mai bucurosi în opoziție decât să sufere asemenea umiliri, ce îngrozesc conștiința națională.

Petersburg, 31 Iulie.
 Rusia n'are nici un interes special și deci nu are de gând să favorizeze eventuala întoarcere pe tron a fostului Chediv Ismail-pașa, dar nici nu va pune obstacole în cale, dacă acest proiect s'ar lua serios în considerațiune.

Bruxela, 1 August.
 „Independance Belge” publică un protest al președintelui Republicii noi a Boerilor din Sudul Africii către puterile europene contra pretențiilor Angliei asupra golului Santa-Lucia, pe care Republica l'a întocmit ca port liber deschis tuturor națiunilor.

Berlin, 31 Iulie.
 Și „Național Zeitung” relatează din Roma despre pregătiri pentru o nouă expediție militară la Marea Roșie; ținta este despresurarea Kassalei.

Paris 31 Iulie.
 Ziarul „National” anunță, că în Marsilia s'au întâmplat cinci cazuri de morțe suspecte. Insa o telegramă a ziarului „France” din Marsilia desminte știrea despre izbucnirea holerii acolo. Autorii șgomotelor false vor fi urmăriți.
 Madrid, 31 Iulie.
 Ultimul buletin oficial arată că în Spania au fost [într-o zi] 3168 cazuri de holeră și 1252 morți.

Lyon 30 Iulie.
 „Misiunile catolice” publică o scrisoare a episcopului din Kuang-Tong, ce i s'a adresat câte-va zile înainte de semnarea păcii.
 Scrisoarea enumeră pierderile suferite în cea provincie: 1900 familii

sau ca la 14,000 persoane au fost jefuite; șapte până la opt mii creștini au fost goniți din satele lor; 110 case și școale au fost distruse.

De și pacea pare asigurată, zice episcopul, totuși bisericile nu s'au deschis.

Paris, 31 Iulie.
 „Journal officiel” publică nota următoare:
 In urma reînnoșării relațiilor pacifice cu China, guvernul a decis dizolvarea escadrei Orientului extrem cu data de la 25 Iulie și reconstituirea cu acea dată a diviziunii naționale, sub titlul de „Diviziune navală a Orientului extrem”, al cărei comandant șef va fi contra-amiralul Lespes.

Serviciul telegrafic al „Rm.o Lib.”

31 Iulie — 3 ore seara.
 Londra, 31 Iulie.
 „Morning Post” relatează o conversațiune ce d. de Giers ar fi avut cu sir Thoruton, ambasadorul Marii-Britanii la St.-Petersburg, atribue ministrului lui Alexandru III cuvintele următoare: „Țarul dorește o repede soluțiune a chestiunii afgane în interesul chiar al păcii universale pe care Rusia o voește ca totă lumea.

1 August 1885—9 ore dimineața.
 Dresda, 31 Iulie.
 Se anunță din Koenigstein că Regele și Regina României sunt așteptați în acest oraș de ape, unde Majestatele Lor vor petrece un anotimp.

Viena, 31 Iulie.
 Ziarul „Die Presse” vorbind de călătoria d-lui Brătianu în străinătate zice că întrebările vor fi auzite fără îndoială între primul-ministru al regelui Carol și oamenii de Stat din Viena și din Berlin în privința chestiunii economice, dar că oare-cari ziare române par într'adevăr că grăbesc lucrurile când ele par că așteaptă de la călătoria d-lui Brătianu o schimbare radicală în politica comercială. Este adevărat că o înțelegere asupra politicei generale cere, ca să fie mai durabilă, să fie înțelegere asemenea asupra politicei economice, dar este adevărat asemenea că o unire vamală eventuală între Germania și Austria n'are nimic a face din punctul de vedere al regulării raporturilor economice pe viitor între Austria și România.

Londra, 31 Iulie.
 Parlamentul englez a adoptat bilul privitor la naturalizarea prințului Henric de Battenberg care s'a însurat cu principesa Beatrice.

Madrid, 31 Iulie.
 Cel din urmă buletin privitor la epidemia holerică, din Spania, dă următoarele cifre: 3168 cazuri, 1252 decese.

1 August — 3 ore seara.
 Londra, 1 August.
 „Daily News” raportează știrea că Osman Digma ar fi fost omorât în lupta ce a avut loc lângă Kassala la 30 Iulie.

Cair, 1 August.
 Demoralizarea crește printre Sudanjei.

Viena, 1 August.
 „Neue Freie Presse” vorbind de relațiunile economice ale Austro-Ungariei cu România, exprimă dorința ca d. de Bismark și contele Kalnoky să își dea silința să convingă pe d. I. Brătianu că toate interesele României cer ca Cabinetul din București să evite un război de tarife cu Austro-Ungaria.
 (Havas).

București, 22 Iulie

De cât-va timp prin diferitele ministere este oare-care fierbere, — fierberea reducerilor bugetare.

Se fac reduceri la cheltuielile ce privesc agricultura, la cele ce se raportează la industrie și comerț; se taie din cheltuielile armatei, din ale instrucției publice; se fac economii în toate părțile, unele săbuite, altele nesăbuite, cele mai multe periculoase pentru viitor.

Realitatea situației a început să dovedească că resursele ce le avem astăzi sunt insuficiente pentru mergerea înainte a guvernului și a diferitelor ramuri ale administrației, și ea va dovedi încurând că aceste resurse nu ajung pentru mergerea înainte chiar a întregii stări economice a țării. Acum se vede că bugetul pe 1885—1886 nu este un buget de organizare, ci de desorganizare: acum se poate cunoaște mai bine cât de obiectiv a fost d. Carp în adunarea deputaților când a spus acest trist adevăr.

In primăvara trecută, cu prilejul

discuției asupra bugetului, d. Carp a arătat, cu o claritate și o logică ce numai pe încăpăținatul din fire nu l'putea convinge, că fără un spor de vr'o douăsprezece-treizece milioane în resursele de azi nu putem merge înainte și nu avem vreme să așteptăm o epocă mai bună. Și în același timp d-sa a indicat chiar modul precis în care s'ar putea obține acest spor de resurse.

Dar propunerea această venea de la un opozant;—și la noi e înrădăcinată credința că adversarul nu poate fi leal, că el nu poate spune adevărul decât în aparență, meșteșugită și intenționată.

La noi opoziția nu e opoziție adevărată decât atunci când combate și respinge sistematic toate actele guvernului, fie bune, fie rele; la noi guvernul nu e guvern patriotic decât atunci când nesocotește toate opiniile opoziției, orcăt de salutare ar fi unele din aceste opinii.

Și în acest mod de a judeca, sau mai corect și în această lipsă de judecată sănătoasă, se poate vedea falsitatea culturii noastre și prin urmare trebuința reformării minților prin școala și educație. Reducerile ce se fac acum în cheltuielile ordinare pot să potenzeze mai târziu aceste cheltuieli, dacă ele sunt neraționate făcute. Și tare ne temem că aceste reduceri nu sunt raționate, cel puțin în mare parte.

Ca să arate și mai limpede că bugetul pe 1885—1886 e un buget de desorganizare, d. Carp a dat două exemple: unul relativ la întreținerea șoselelor, celălalt la reducerile făcute în armată. Oratorul nostru a demonstrat că dacă pentru șosele se cheltuește anul acesta mai puțin de 600.000 de lei dintr'un buget de 128.000.000, vom ajunge în curând la refacerea tuturor șoselelor;—căci în trei ani se deteriorează o șosea împietrită cu cheltuielile permise de bugetul acestui an, și după trei ani vom fi siliți să cheltuim de o sută de ori mai mult de cât ar fi trebuit să cheltuim acum ca să facem lucrul solid și durabil.

Nu cunoaștem încă toate economiile ce se operează acum în bugetele diferitelor ministere; dar ne-ar părea bine—cu toate că nu prea avem dreptul la această speranță—ca aceste economii să nu fie tot așa de bine chibzuite ca economia relativă la șosele. Cuștergerea concursurilor agricole, ministerul agriculturii a redus cu o sută de mii de lei cheltuielile zadarnice; căci cum erau instituite la noi aceste concursuri se arunca în vânt mai toți banii cheltuiți pe ele. Mai sunt și alte cheltuieli zadarnice; însă pentru suprimarea lor se cere mult curaj, și nu credem că activitatea reduceritorilor să fie îndreptată pe așa salutară cale: precedentele, deprinderile, firea lucrurilor din această țară nu ne permite această credință.

Și apoi chiar de s'ar reduce tot ce e zadarnic în cheltuieli, resursele nici așa nu vor fi de ajuns pentru a ne scăpa de nenorociri.

Sporirea resurselor satr retragerea, eată o dilemă ce începe să se impună manifest guvernului și din care el nu va putea eși.

CRONICA ZILEI

In trecerea sa spre Marienbad, d. prim-ministru I. C. Brătianu a luat dejunul în Sinaia, la masa Regelui.

La 1 August 1885 intră în vigoare un nou tarif pentru transportul de coloniale, fructe de Sud, drogoue, tutun și pește de la Galați și Brăila la mai multe stațiuni din Galiția și Bucovina.
 «Acest tarif se vinde la magazinele de mărfuri din Galați și Brăila, cu prețul de 5 bani exemplarul»

D. consilier comunal Toma Țaciuc a fost ales ajutor de primar în locul d-lui Al. Vlădescu.

Doctorul Obedenaru, lasă prin testamentul său, care s'a depus la tribunal, toată averea sa Academiei Române cu condițiune însă, dupe «Românul», ca usufructul acestei averi să se împartă deocamdată în modul următor: 12,000 lei venit anual fratelui său Pandelescu, și 11,000 lei venit anual soției sale.

«Voinea Națională» spune că d. Barbu Belu, cunoscut prin sentimentele sale filantropice, a fost zilele acestea victima generosității sale.

«D-sa întreținea cu cheltuiala sa, încă de vre-o trei ani, un ténér student ce și urma cursurile la liceul Matheiu Basarab, actualmente în clasa 7, anume Gheorghe Popescu Vernescu, născut în orașul Câmpu-Lung.

«La plecarea d-sale în străinătate, d. Barbu Belu dăte 50 lei numitului ténér pentru a putea pleca în orașul său natal; dar acesta, în loc de a pleca, cheltui banii și apoi ne mai având cu ce sta în Capitală se desceartă într'ensul ideea de a comite un furt chiar în prejudiciul generosului său bine-făcător.

«In adevăr, numitul Gheorghe Popescu Vernescu și însuși argintăria d-lui Barbu Belu, un mare număr de cărți din biblioteca d-sale precum și mai multe obiecte de artă pe cari căută să le vândă. El reuși chiar să vândă argintăria, cărțile precum și o parte din obiecte și, în una din nopțile trecute, fu prins de comisarul secțiunii 18-a, care l'arestă. Supra sa s'au găsit o parte din obiectele furate, între cari și o linguriță de argint cu inițialele d-lui Belu.
 «Până acum nu s'a aflat persoana căreia Gheorghe Popescu Vernescu a vândut argintăria și celelalte lucruri».

Ziarul «Arfold» din Arad află că d. Trefort, ministrul cultelor și al instrucțiunii publice în Ungaria, a respins cererea consistoriului român din Arad prin care cerea să i se dea voe a înființa un gimnasiu român ortodox în acel oraș.

«Asociațiunea Transilvaniei» a încredințat conducerea școlii de fete înființată în Sibiu, după modelul «Azilul Elena Doamna», d-soarei Elena Tănăsescu, fostă profesoară secundară la «Azilul Elena Doamna» din București.

Alături cu d-soara Tănăsescu vor mai funcționa și pe viitor ca profesori la școala de fete din Sibiu, d-nii dr. Bărcianu, dr. Crișanu, I. Slavici, fost profesor la «Azilul Elena Doamna» și Voileanu.

Societatea economică «Argeșul» din Pitești ține adunare generală Duminică 4 August, ora 2 după amiază, în localul ședințelor, școala Nr. 1 de băieți.

La ordinea zilei:
 1. Propunerea făcută de d. W. Weinholt, aprobată de consiliul de administrație, ca sub art. 19 din statute să se adauge că imprumutul cu garanții nu se pot aproba de consiliul de administrație alor persoane de cât acelora ce cu 6 luni mai înainte au devenit societari sau că atât imprumutul cât și garanții la cereră a imprumutătorilor au depus la casă echivalentul cotizațiunilor pe 6 luni.

2. Aprobarea bugetului societății; pe anul 1886, după deciziunea luată de adunare în ședința de la 28 Aprilie 1885.
 Acel dintre dd membrii cari nu și-au achitat cotizațiunile pe 3 luni din urmă nu pot lua parte la vot.

Autoritatea supremă, a bisericei greco-orientale din Arad, cerând voe de la guvernul unguresc să înființeze un liceu român în acel oraș, a fost refuzată pe motivul ca în Arad se află deja două școale secundare ale Statului (bine înțeles ungurești) și prin urmare este de prisos înființarea unei a treia—a celor românești.

In ziua de 7 Iulie, Rosa Dima din comuna Sălcieni, județul Tutova, pe când se afla afară, dinaintea bordeiului său spălând cămăși într'un ciubar, a fost impușcată în pept; nu se cunoaște autorul.

Rosa, aflându-se încă în viață, fu transportată la spital.

In noaptea de 7 spre 8 Iulie curent de către necunoscuții făcători de rele s'a dat foc casei locuitorilor Nicolae a Ilenel pe când lipsea după muncă în alte localități; până în present nu s'au putut descoperi autorii faptului.

In ziua de 8 Iulie, o scroafă crescută de Ion I, Gheorghe din comuna Groșeera, județul Gorj, a mâncat urechile, gura nasul, obrazii și o mână ale unei fete a acestui locuitor, în etate de 11 zile, pe care o lăsase culcată în leagăn în tinda casei, pe când densusul și soția au plecat cu vitele la pășune.

In ziua de 9 Iulie, s'a găsit mort într'un ogor cu orz din marginea drumului mare dintre Perieni și Bărlad, la locul numit Puțul-Măudri, un individ necunoscut, în etate ca de 30—40 ani.
 Casul s'a comunicat parchetului.

In ziua de 10 Iulie, căzând o ploae cu peatră pe recolta locuitorilor din comuna Dichiseni, județul Ialomița, a distrus cu desăvârșire 450 pogoane orz, 50 pogoane secară și ca 300 pogoane mei. S'a făcut asemenea pagube la vii și la grădini.

In seara de 14 Iulie, V. Rusu din comuna Bogesei, județul Tutova, a tras cu pușca încărcată cu ploae într'un câine ce l' strica popoșoii din grădina casei sale și a lovit fără voe și pe fca sa Ilina T. Galben, care culegea legume în grădina. Mai multe fire de ploae au strâpuns corpul ei.

Casul s'a comunicat procurorului respectiv, iar pacienta s'a dat sub îngrijirea medicului de plasă.

DESCHIDEREA ȘCOALELOR

(Decizie ministerială)
 Noi, ministru secretar de Stat la departamentul instrucțiunii publice și al cultelor.

Având în vedere că anul școlar trebuie să înceapă, conform prescripțiilor legii, la 16 August pentru școalele primare urbane și la 1 Septembrie pentru școalele secundare

Având în vedere că de fapt însă cursurile nu încep regulat la fie-care din aceste școli de cât mai târziu, și anume: la școalele primare urbane pe la 1 Septembrie, iar la școalele secundare pe la 16 Septembrie;

Având în vedere că fie-care școală și motivează întârzierea începerii cursurilor pe tradițiune, pe termenul înscrierii tinerilor, cari pentru licee și gimnasil este trecut chiar în lege, și pe examenle de corigenți sau de noi înscriși;

Considerând că aceste întârzieri au o influire vătămătoare asupra culturii și deprinderii de a lucra a școlărilor cari, pe de o parte perd un timp când sunt mai doritori de învățatură fără a dobândi vre-o cunoștință, iar pe de altă parte se obișnuiesc chiar de la începutul anului a veni la școală fără interes cultural, a și perde vremea în nimicuri, a bate drumul de petrecere, a nu și întrebuința puterile minții în studii și în bună rânduiala a vieții, ci în deprinderi contrarii;

Considerând că vacanțele cele mari sunt destul de lungi la noi și că sârbătorile de peste an sunt multe la număr, așa că acest supliment de nelucrare nu se poate motiva pe fatiga, nici a școlărilor, nici a profesorilor;

Considerând că tradițiunea nu se poate invoca pentru a prelungi de-

prinderile vătămătoare și că chiar legea trebuie interpretată în sensul răspândirii binelui în societate, nu al protegerii răului;

Considerând că celelalte motive invocate în sprijinul întârzierii începerii regulate a cursurilor la epocile fixate de lege nu au temeiuri tari, de oarece examinarea corigenților se poate efectua fără a împiedica pe profesorii de la facerea cursurilor;

Având în vedere interesul cel mare al societății ca tinerii să se folosească cât mai bine de timpul învățăturii și să se deprindă din vreme cu buna regulă în viață,

Pentru aceste considerente și auzind pe consiliul permanent al instrucțiunii,

Decidem:

Art. 1. Ca registrele de înscrierea școlărilor, la toate școlile din țară, să fie deschise cu 10 zile înainte de deschiderea fiecărei școli.

Art. 2. Ca cursurile să înceapă la școlile din ziua deschiderii lor.

Art. 3. Examenile de corigenți se vor face de profesori în timpul când nu au cursuri; iar cele de înscrierea în clasa întâia secundară fără certificat de absolvire a claselor primare, se vor face numai în primele două Duminiți de la deschiderea școlilor.

Art. 4 și cel din urmă.—D-nii inspectorilor generali, d-nii revisorilor școlari și d-nii președinți ai comitetelor școlare urbane sunt însărcinați cu observarea și aducerea la îndeplinire a deciziunii de față.

Ministru, D. Sturdza.

DIN AFARA

Anglia și Rusia.

Tratările anglo-ruse nu par a fi deloc mulțumitoare. «Morning Post» regretă că se trăgănesc negocierile asupra regulării definitive a cestiunii granițelor afgane. Numita foaie zice:

În curând va veni inevitabil ziua, în care întreaga națiune engleză va avea să decidă, dacă întregul edificiu politic, ce s'a ridicat cu atâtea cheituri are să fie mănșinat sau părăsit, iar nu numai câteva puncte ici sau colo. Or- ce zi trecută este actualmente un câștig pentru Rusia și o pierdere pentru Anglia. Negocierile au ajuns până acum într'un punct ce este pe cât de simplu pe atât de important. În asemeni împrejurări continuându-se ur schimb de note fără nici un rezultat, devine o adevărată comedie. Bine sau rău, câtă în curând să facem un pas, care să ne procure certitudinea, dacă Anglia are să fie pe viitor o națiune goală, sau o putere reală.

«Daily News» anunță, că lordul Salisbury a propus în zilele trecute să se retragă trupele rusești din pozițiile lor înaintate aproape de Zulficar, spre a evita un conflict posibil cu Afganii. Răspunsul Rusiei ar fi fost favorabil, dar a pus condiția, ca pozițiile evacuate să nu fie ocupate în urmă de către Afgani. Dacă le-ar ocupa Afganii, atunci trupele rusești ar intra imediat. O știre din Londra spune, că subvențiunea de 120,000 lire sterline, acordată Emirului de către Anglia, s'a urcat la 250,000 lire pe an,

Convenția austro-română.

Camera comercială din Reichenberg în Boemia și-a dat raportul asupra unei noi convenții comerciale dintre Austro-Ungaria și România. Raportul se reazămă pe avizurile sosite de la diferite societăți și firme. Aceste avizuri sunt de acord în următoarele do-

rințe: Camera se pronunță pentru încheierea unei noi convenții cu România, pe baza principiului puterii celor mai favorizate, dar nu numai cu privire la vămii, ci și la comerț, în industrie, navigație, vânzare și cumpărare de bunuri mobile și imobile, corespunzător convenției comerciale anglo-române. Se dorește o revizuire a tarifului B din convenția comercială cu tendința de a se scădea diferitele taxe vamale. Se cere o precizare exactă a diverselor clase de mărfuri din tariful vamal, spre a se evita arbitraritățile vămilor române. În convenție să se prevadă, că or- ce expeditor și primitor să aibă autorizarea de a face vămuirea fără o prealabilă concesiune din partea guvernului român. Or- ce marfă nevămuită încă și retrasă de către importator să fie scutită de or- ce taxă. Numai așa s'ar crea un remediu eficace contra inconvenientului, că negustorii Români refuză marfa importată, pe motive banale. Înainte de a se încheia o nouă convenție comercială, trebuie căutat să se asigure drepturile supușilor Austro-Ungari, încheindu-se o convenție juridică; sentințele tribunalelor Austro-Ungare să aibă valoare și să poată fi executate contra datornicilor din România, fără intervenirea unor supuși imputerniciți din afară. Deasemenea streinii să fie liberi a petrece ori unde și să fie egal îndreptățiți cu Românii indigeni.

În această dare de seamă se mai observă, că obiectul nu poate fi depășit lămurit nici într'un punct al periferiei Statului, ci numai în centru și mai ales de către Camera de comerț din Viena, de și e bine să fie luat în seamă și materialul adunat de prin provincie, pe lângă cel de care dispune acea Camera.

Germanii din Austria.

De mai mulți ani de zile durează o luptă crâncenă în Austria între Germanii Austriaci și Boemii, cari tind să devie stăpniți absoluți în Viena. Prietenia nu va ține în veșnicie între Nemții și Unguri. Un lucru însă poate fi sigur și anume, că Germanii austriaci vor afla totdeauna simpatii la frații lor din Germania. De cât-va timp foile germane consacra multă atențiune Austriei. Într'un articol intitulat: «Maghiarii, Slavi și Germanii austriaci» ziarul din Berlin «National-Zeitung» revine asupra serbării de înfrățire între Cehi și Unguri în Buda-pesta și arată, că Unguri, ca și Germanii au același interes de a respinge pretențiunile Cehilor. Numita foaie scrie:

Guvernul actual austriac nu vrea federalismul, căci acesta ar desființa dualismul, dar el nu vrea nici un Stat cisleitanic, după modelul Ungariei, ci un ce cu totul neînțeles. Nici nu poate să se gândească cine-va, că Slavi vor fi nemulțumiți vre odată și vor zice: «Așa, acum avem destul; acum vrem să trăim înfrățite lângă Germanii». Pretențiunile ar deveni tot mai nesuferite și incurtările mai mari... Leul slav nici odată nu va putea paște liniștit lângă mielul german.

DECRETE

S'a acordat un concediu de 30 zile d-lui Ioan C. Brătianu, președintele consiliului de miniștri și ministru secretar de Stat la departamentul de interne.

D. D. Sturdza, ministru secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucțiunii publice, este însărcinat cu interimul preziden-

țial Consiliului și cu acela al ministerului de interne până la întoarcerea la post a titularului.

Se prelungește cu 15 zile concediul ce a fost acordat d-lui G. Lecca, ministru secretar de Stat la departamentul de finanțe, aflat în străinătate.

D. C. Nacu, ministru secretar de Stat la departamentul de justiție, va continua cu interimul ministerului de finanțe până la întoarcerea la post a titularului.

Consiliul general al județului Dâmbovița este autorizat ca, în actuala sesiune extraordinară, să se pronunțe și asupra poziției d-lor consilierii Mihail Popescu și Alexandru Ionescu, cari ocupă funcțiuni incompatibile după lege cu demnitatea de consilier județean.

Sunt numiți transferați:

D. Dimitrie Talianu, fost sub-prefect și magistrat, în funcțiunea de sub-prefect la plasa Bistrița-de-Sus din județul Bacău, în locul d-lui George Sturza, demisionat.—D. Mihail G. Resmeriță, bacheloret în litere și științe, în funcțiunea de polițaiu al orașului Bacău din citatul județ, în locul d-lui S. Gligoriu.—D. Mihail Rădulescu, în funcțiunea de comisar de clasă II pe lângă prefectura poliției Capitalei, în locul d-lui B. Peșcu, dat judecăteli.—D. C. Senătescu, actual sub-prefect al plășilor intrunite Mortu-de-Jos-Dumbrava, în aceeași calitate la plășile intrunite Câmpu-Blahnița, în locul d-lui I. Tănăsescu, care se destitue.—D. G. Burileanu, actual sub-prefect la plasa Motru-de-Sus, în aceeași calitate la plășile intrunite Mortu-de-Jos-Dumbrava, în locul d-lui C. Senătescu, transferat.—D. A. Bengulescu, fost polițaiu și sub-prefect, în funcțiunea de sub-prefect la plasa Mortu-de-Sus, în locul d-lui C. Burileanu, transferat.

S'a aprobat jurnalul consiliului de miniștri prin care s'a decis trimiterea d-lui colonel M. Pastia, director general al poștelor și telegrafelor, ca delegat al României la congresul telegrafic internațional ce se va ține în Berlin la 10 August (st. n.).

D. O. Chiru, inginer-șef al circumscripției IV de poduri și șosele, se numește în postul de inspector al controlului căilor ferate concedate, post care a devenit vacant, pe ziua de 10 Iulie 1885, prin demisiunea d-lui N. A. Suțu, inginer.

În corpul inginerilor civili al ministerului s'au făcut aceste înaintări:

La gradul de inginer-șef de clasă I d. G. Beloianu, inginer-șef de clasă II la 22 Ianuarie 1883; d. O. Chiru, inginer-șef de clasă II de la 10 Mai 1883.

La gradul de inginer-șef de clasă II d. C. M. Mironescu, indiner-ordinar de clasă I de la 22 Iunie 1883.

La gradul de inginer-ordinar de clasă I d. M. Sigeți, inginer-ordinar de clasă II la 28 Aprilie 1878; d. N. Botez, inginer-ordinar de clasă II la 29 Aprilie 1878.

Sunt numiți și permutați în departamentul justiției:

D. Dimitrie I. Băbeanu, actual ajutor la ocolul I București, jude la ocolul Corabia, județul Romanai, în locul d-lui P. A. Brăneanu, demisionat.—D. C. I. Cardaș, care a absolvit cursul a două ani la facultatea juridică din București, ajutor la ocolul I din Capitală, în locul d-lui D. I. Băbeanu, înaintat.—D. N. Zaharia, actual ajutor la ocolul Buzău în aceeași calitate la ocolul Mizil, în locul d-lui G. Parascivescu, care trece în postul ocupat de d. N. Zaharia.

M. S. Regele a grațiat de restul închisorii ce mai avea a suferi Luțian Minculescu, condamnat prin deciziunea curții de apel din București, secția I, Nr. 440 din 1883.

PINCIPATUL MOLDOVIEI

Citim în «Romanul», foaie ce apare în orașul cu același nume:

«La muzeul școlar, înființat de d. G. C. Berolt, directorul școlii No. 1 de băieți din această urbă, pe lângă alte obiecte se află și o mică monedă moldovenească de bronz, în mărime cam de 15 milimetre, dăruită aceluși muzeu de d. Grigore Casacincu, directorul școlii No. 2 de băieți din Târgu-Ocna, județul Bacău.

«Pe o parte moneda poartă marca Moldovei, capul de bou, cu o stelută mică între coarne, și înconjurată de două ramure cu frunze.

«Pe a doua parte are împrejur inscripția: Principatul Moldoviei cu litere chirilice.

«În mijloc se află o stea mare și de desubt data 1234.

«Prin această monedă se constată că principatul Moldovei a fost înființat cu mult mai înainte de cât o arată mai toți istoricii că ar fi la 1352.

«Ar fi bine ca cei ce se ocupă cu istoria țerei să se intereseze de această monedă care poate face mare lumină asupra istoriei țerei noastre».

Plămăditoarele demoralizării (Cărciumile)

Prin sate, multe din stabilimentele de cărciumă — plămăditoarele demoralizării — au devenit niște adevărate cuiburi de corupție și gazde de hoți. Și aceasta numai din cauza ușurinței cu care s'a deschid și a lipsei de control.

Nu credeți? mergeți la țară! acolo veți vedea că mai toate focurile, hoțiile și omoriile (de cari de la un timp ne-am luat de gânduri), nu pornesc decât din burii cărciumarului, pe care în majoritatea cazurilor îl găsești cel puțin incapabil, dacă nu cu purtări rele, sau de două trei ori șezut în pușcărie.

Mulți din cărciumari sunt capi ai hoților, pe cari îl întreține și îl protejează densii, numai ca să le servească de instrumente în infernalele lor planuri.

Dacă îți fură ceva vre unul din acești hoți și vrei să îl trimiți la răcoare, cărciumarul umbă pe sub mână, se face luntre și punte și îl scapă, iar dumneata rămăi cu lacrimile pe obraji; căci din nenorocire se găsec funcționarii cari nu la buzunar și nu vor să știe de paguba dumitale.

Ajutorii de subprefecți (pomoșnicii) mai ales fac treburi d'astea; nu pot zice toți, dar majoritatea lor știu bine că cauzele acestea le consideră ca pe niște of bune de tuns și de muls.

Mi se fură calul din bălătură, sau mi se prădează casa, or mi se dă foc amanului; mă duc la pomoșnic, mă pâng și denunț pe autorii faptului; el îmi aduce, îl inchide, dar în loc să le încheie instrucția și să l'înainteze parchetului, îl sfânțesc bine, le dă drumul și.... face cum e mai bine (?) astfel ca lucrul să rămăe mușama.

De aci, mă duc la alt dirigător mai înalt! Dar... nu se aude nu se vede: nimic și iar nimic. El bine, dreptate este asta? (Stimabilul d. colaborator «Opincarul» zicea că dreptatea e trimisă la monastire, însă eu spun că, azi nu mai e nici acolo; a mâncat'o furnicele).

Cunosc chiar în județul nostru (Râmnicu-Sărat) un atare pomoșnic, care pentru onoarea și demnitatea administrației, ar trebui depărtat din funcțiune. Acesta este cel mai infocat a-

dorator al Venerel și a lui Bacus, este un om care și a propus să se îmbogățească — fără muncă — din sudoarea bietului țeran, este un sbir care taie și spânzură — ca să zic așa — fără nici o teamă fiind că figurează în rândurile celor mai activi agenți electorali ai clicei locale, este în fine imoralul Ghiță Parascivescu, care pe câmpul de rebel se umilea și ruga pe toți ca să l'erte culpabila sa lașitate, iar astăzi se mândrește și aruncă cu noroii în fața celor mai cinstiți și mai merițoși oameni, bunioară cum este respectabilul expeditor rural G. Popescu care și-a vârsat sângele pentru patrie și astăzi e unul din cei mai conștiincioși funcționari.

De aceea, domnule ministru, cereți, vă rog, ca cărciumarii sătesci să fie oameni onești și cu garanție temeinică, nu sinecură ca astăzi; funcționarilor dați-le ordine severe a l' controla și a nu mai l'incuraja tâlhăriile prin mituire în dauna noastră.

Iară voi, iubii țerani, părăsiți frecuentarea cărciumelor; căci drumul ce duce la cărciumă duce și la temniță.

Omul care bea din patimă ajunge mai rău de cât dobitoacele, pentru că și pierde toate simțirile și cade în neșire de ce se petrece în jurul său. Or- ce om tu judecătă înțelege cât este de trist ca omul, ființa cea mai desăvârșită din lume, el pe care Dumnezeu l'a înzestrat cu minte să ajungă mai rău de cât vitele! Să se ferească tot omul de această patimă îngrozitoare care a pricinuit și pricinuește atâtea neorociri! Cine zice că cultivatorul să nu bea vin sau rachiu de loc? Să bea un pahar de rachiu înaintea mesei, să îmbrănească cu un prieten; dar să nu gâlgăie până la nesimțire în rachiu! Asemenea și vin, să bea, însă potrivit și dacă poate la fie-care prânz să aibă o litră de vin. La zile de petrecere negreșit că omul bea mult, însă să aibă miințele întregi, să nu ajungă mai rău de cât vite.

Băutura dă o putere tracătoare, însă aceia cari se dau la dânsa pier curând în cea mai tristă stare.

Este de prisos ca să mai stăruiesc asupra relelor ce pricinuesc beția; fie-care a putut vedea oamenii nenorociți căzuți în această patimă și s'a putut prin urmare încredința despre urmările băuturii. Tot omul pentru binele semenilor săi trebuie să se silească ca să lăcă să înțeleagă pe aceia cari cad în asemenea patimă, cât rău își fac în toate privințele.

Mi s'a întemplat, o spun cu părere de rău, ca să ved sătenii ducându-se la cărciumă cu toată familia, și dând să bea chiar copiilor vin și rachiu.

Cum se poate oare ca să bage în pânțele acelor ființe nevinovate niște băuturi vătămătoare? Ce trebuință are un copil ca să bea rachiu sau vin? Pentru ca să obișnuieți pe copii de mic pe băuturi cari mai târziu pot să fie pentru densii un izor de nenorociri? Dar femeea pentru ce oare să meargă la cărciumă ca să bea, și să bea une-orl peste măsură? Pentru ce să intre în punga cărciumarului banii câștigați cu muncă, și să nu fie întrebuințați mai bine la lucru de folos? Dar sătenii cari se duc la cărciumă chiar în zi de lucru? Ce fel, în loc să muncească după cum a lăsat Dumnezeu să meargă să se topească în cărciumă?

Nu, iubii plugari; să nu faci ast-fel. Lasă pe bețiv în rușinea și ticăloșia sa; silesc-te ca creștin să l' desberbi de această patimă.

Preoții și învățătorii de sate sunt aceia cari au datoria de a da sătenilor aceste povești. Să dea pilde și să po-

Și mai mulți din acești oameni, din nerăbdare sau din iubirea de câștig, auunțaseră deja că Firdusi numai trăia și copii, înend că putea coprindea cu brațele pachete mari de foi manuscrise mergeau strigând pe strade.

Cerați moartea lui Firdusi!

Și bunii Persani cumpărau gazetele și când băgau de seamă că fuseseră înșelați, prindeau puțin necaz pe murindul.

In zorii zilei a patra, cel mai în etate din cei patru spre-zece poeți des-

chise așa și aruncă aceste cuvinte de pe înălțimea peronului:

— A murit.

— În fine!! ziseră oamenii cari erau acolo.

Se decise a se face bătrânului poet o înmormântare cum nu s'a mai văzut

nicl odată alta.

Pentru a lăsa deputațiunii provinciei timpul de a sosi la Bagdad, re-

gele Ali-Rira decise că ceremonia fune-

nebră va avea loc peste șapte zile.

Îmbălsamara corpul lui Firdusi cu

smirnă, piper, vanilie și cu alte aro-

mate. Îi impletiră lungă sa barbă albă;

și puseră dres roșiu pe obraji, vâpsea neagră pe sprincene, praful

de antimoniu pe buze, colane de aur la

gât, brățări de aur la brațe; și im-

FOIȚA «ROMÂNIEI LIBERE»

— 22 Iulie —

INMORMENTAREA LUI FIRDUSI*

POVESTE PERSANA

Poetul Firdusi, în etate de nonăzeci și cinci de ani, stând mai târziu ca de obicei în mica sa grădină într'o seară puțin cam recoroasă, se simți rău pându-se în pat.

A doua zi dimineața, doctorul Kinini, chemat în mare grabă de bătrâna servitoare Zora, declară că autorul Cărții Regilor, atins de boala pe care

Greții au numit-o «pleuresie», nu va putea fără îndoială să l' reziste, avându-se în vedere adâncă sa bătrânețe, și că nu mai avea, după toate aprențele, de cât câte-va zile de trăit.

Această noutate, răspândită prin gurile oamenilor și prin gazetele manuscrise, mișcă profund Bagdadul și tot regatul.

Căci Firdusi era mai mult decât un om, abia mai puțin decât un Dumnezeu. Cei doi mari rivali ai săi, Turiri și Nisami muriseră de trei-zece de ani. Densul, trăind mereu, continua să reverse, cu regularitatea unui mare fluviu, valuri așa de mari de poesie, încât Persanii, pentru cântecul lui necesabil și totdeauna renăscând, uitaseră toate celelalte cântece. Toate urechile erau pline de ritmele sale,

toți ochii erau plini de visiunile sale; și versurile lui, la fie ce moment al zilei, fluturau pe buze. Copii mici cu capetele rase le recitau fără l' înțelege, sub lunga prăjină a învățătorului, așezat pe calcăie pe rogojină. Și, cum Firdusi avusese milă, în cărțile sale, de cei umiliți, de cei în suferință și de toți mizerabilii, poporul îl venera pentru marea lui bunătațe, pe când literații îl admirați pentru puterea verbului său.

Acest bătrân supranatural trăia dar în seninătatea unei glorie neviolată, și toți cel-lalți cântăreți din lyră îl numeau stăpânul și părintele lor.

Mirarea fu mare când se știu că avea să moară, și erau foarte aproape să l' considere ca profet: căci, pe când toți credeți în nemurirea sa terestră, el în multe rânduri prezisese că va muri.

Fu bolnav trei zile și trei nopți. Toți poeții din Bagdad (ereu patru-spre-zece) veniră să l' vegheze într'un mod pioș.

Dar în fundul inimilor ei găseau timpul lung.

În momentele de odihnă ce l' lăsa boala, Firdusi suridea și murmura cuvinte vage.

— Bucurie, spaimă... lumină... întunec... alb... negru... înălțime...

* Firdusi sau Ferdusi, — despre care e vorba în povestea de față, — este Omer al Persilor; vestita lui poemă «Cartea Regilor», inspirată din tradițiile, legend le și baladele poporului, constitue o operă de mare valoare poetică și filosofică, ba chiar ține loc de istorie, pentru acele timpuri depărtate. Această poemă a început a fi tradusă și publicată (3 volume) în limba franceză înainte de 1848, de Jules Mohl.

Epoca în care a fost scrisă «Cartea Regilor» este toată aceea a cuceririi Persiei de Arabi, adică în renașterea literară a țerei prin suprapunerea civilizațiunii arabe, atunci când păcâp prin Europa eram în plină barbarie, după cum zice Sainte-Beuve.

vătuiașcă, căci sunt respunzătorii inaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor. Să sfătuiască mereu pe copii; să le arate toate ticloasele urmări ale beției, și atunci nu se vor mai vedea bețivi pe niciunul. Slavă Domnului că nici acum nu sunt muți, însă ar trebui să nu mai fie de loc.—(Gazeta Săteanului)*.

Grădina Stavri

Reprezentanța dată, Vineri la 19 Iulie, în scop d'a se spori fondul pentru construirea edificiului *Ateneul Român* a reușit pe deplin; grădina era plină. Suma ce s'a încasat pe bilete este satisfăcătoare, dacă vom avea în vedere că suntem în a doua jumătate a lunii Iulie, când mare parte din lumea ce formează publicul nostru teatral e plecată din Capitală. Dar, totuși, împrejurarea că se împărțea gratis, celor ce cumpăra intrarea în grădină, un număr proporțional de bilete d'ale „Loteriei Ateneului”—cu perspectiva câștigului de 75,000 de franci,—a făcut ca reprezentanța să fie ascultată de lume multă.

Felicităm comitetul de redacție al „Revistei Literare” pentru că a luat inițiativa acestei reprezentații, și nu mai puțin pe artiștii și diletanții cari au oferit concursul d-lor, precum și pe d. Adresescu, întreprinzătorul localului care a oferit gratis grădina.

Asupra modului cum s'a executat reprezentanța, deosebim verva cu care d-na și d-nu Notara, împreună cu d. Catopolu, au jucat comedia: *Femea trebuie să și urmeze bărbatului*; distingem vocile frumoase și pline de fâgădueli ale d-nei Odiseanu și ale d-lor Băjănaru și Teodorescu, în romanțele și duetele ce au cântat; facem o deosebită mențiune d-rei Vermont care în scena din actul IV al *Catherinei Howard* a știut să și facă o isbândă, și să găsească momente de mult merit, deși era pusă între două diletanți,—d-nii Stoianescu și Diamandopol.

O mică observare: d-ra Vermont, absolventă a Conservatorului din București și prezentată publicului, ani trecut, pe scena Teatrului Național, în câte-va roluri de oare-care importanță, nu este angajată, pe cât se spune, pentru stagiunea ce vine. Foarte rău! ar trebui să se prefere elevii Conservatorului nostru în locul resturilor din alte părți.

VARIETAȚI

Mărgăritarele.—Nici-odată moda nu s'a desfgat de mărgăritar și mărgăritarele sunt astăzi tot așa de căutate ca în timpurile antice. Egiptenii, Grecii, Romanii, toate popoarele anticității ne vorbesc de mărgăritare. Visnu, uau din zeii trinității indiene, scoate mărgăritarele din ocean pentru a orna pe flica sa Pandeia. Chinezii, cari le cunoșteau cu 2000 ani înaintea erei noastre, le-au așezat printreperetale prețioase. Cleopatra topi în oțet mărgăritarele de un așa preț de mare ce dăna purta la urechi și care se estima la mai multe milioane de sestertii, pentru a da o lecție lui Antoniu care i' oferă un prânz sumptuos al cărui preț el jăda peste măsură. Carol Temerarul, regele Franței, când a căzut la bătălia de la Granson purta un mărgăritar foarte mare împreună cu faimosul diamant, anume Sarcy, care regăsit din întâmplare, a fost prin a orna coroana Franței alături cu regentul, diamantul cel mai frumos din câte se cunoaște. Și în zilele noastre, regina arhipelagului Taiti Pomare, se juca cu bile lucrute din mărgăritarele ce se pescuiau și se pescuise încă în insulele sale.

brăcară cu o haină împodobită cu aur, dar al regelui; și bătrânul poet avea aerul unui idol somptuos.

Miniștrii, generali, magii, dervișii și toate personajele cele mai ilustre și disputați onoare de a veghia lângă corpul glorios.

Toată lumea comandă coroane la neguțătorii de flori.

Era atunci la Bagdad un mare număr de mici „societăți”, al căror membru avea obiceiul de a se reuni pentru a supa împreună și pentru a pronunța discursuri: societăți de igienă, de gimnastică și de plutire cu barca; societăți pentru răspândirea învățământului sau pentru distrugerea muscelor de caș; și societăți musicale, și societăți filosofice: liga *Negatorilor lui Ormuzd*, liga *Antizoroastrianilor* și liga *Anthropopitecilor*.

Ele aveau toate prezidenții lor, vice-prezidenții lor, comisarii lor, stăruile lor, steagurile lor, insignele lor, și banchetele lor periodice; și ele răspundeau la dubla necesitate ce încearcă omul de a bea în companie și de a juca un rol în lumea aceasta.

O luptă se încinse între aceste „dige” nenumărate, pentru a se vedea cari din ele va aduce cea mai frumoasă coroană de flori la înmormântarea lui Firdusi.

Mărgăritarul este produs de stridia marga-ritifera care dă și sîdeful. Mărgăritul și sîdeful sunt formate dintr-un calcar cristalin sau carbonat de calce, secretat în fundul marel de această molușcă care își tapisează ast-fel casa ei. Mărgăritarul este secrețiunea morbidă a acestei stridii când un bob de nisip pătrunde în interiorul valvelor sale, de aceea nu toate stridiile de această speță conțin în ele mărgăritar. Chinezii însă, ingenioși în toate, au provocat cel d'antîeu formarea de mărgăritare introducând în interiorul stridiilor cari n'aveau un bob de nisip împrejurul cărui venea să se depună în urmă creșterii calcaroase morbide cari constituiesc mărgăritarul.

Mărgăritarele sunt rotunde, lungărețe sau în formă de pere. Substanța lor sidefoasă este foarte fragilă, dispusă în strate concentrice. Mărgăritarul are o transparentă, o apă, cari ți sunt particulare. — Sîdeful are colorii irizate, luciri cu colorii schimbătoare, ce nu le posedă mărgăritarul; e mai dur de cât acesta și dispus în lame paralele.

Mărgăritarul este al bătdnnd puțin în albastru, dar se găsesc și mărgăritare gri, negre, rose, galbene, albastre; cele negre sunt cele mai estimate. Se vînd cu gramul. Patru grame fac un carat, a cărui greutate este de 205 miligrame, și care e și măsura diamantului. Un mărgăritar care se poate potrivi cu un altul își îndoește prețul. Un mărgăritar din cel mai frumos se vînd cu câte 400 franci gramul.—Se vînd și multe mărgăritare false cari se imităază cu solzii argintii al unui pește mic ce se pescuiește în Sena: la Paris se vînd pentru suma de un milion de franci mărgăritare de acestea false, cari adesea sunt foarte grei de distins de cele adevărate.

Mărgăritarele sunt aduse din ținuturile intertropicale: din Asia, se găsesc în golful Persic, în Oceanul Indian, la Ceylan, pe coastele Indiei și în marea Chinei; în America, în marea Antilelor și Oceanul Pacific, la insula Cuba, pe coasta Mexicului, în golful de California, de Panama, pe coasta Perului, etc; în Oceania, din insulele Philippine, Noua-Guinee, Noua-Zelandă, insulele Taiti, pe coastele Australiei, etc.

Se estimează la 10 milioane franci productul pescăriilor din Golful Persic. Australia produce mărgăritare în valoare de 300,000 franci și dă 1,000 tone de sîdef care se vînd pe prețul de 2,000—2,500 fr. tona. India, Bornes, Noua-Guinee produc 3,000 tone de sîdef. Oceanul Pacific american dă 2,000 tone de sîdef, și mărgăritare pentru suma de 1,500,000 fr.—În total, se scoate pe fiecare an mărgăritare pentru suma de 10 milioane de franci și sîdef pentru 15 milioane. Tărgurile cele mai principale unde se desfac sunt astăzi Londra și Parisul, dar mai ales Londra unde mărgăritarele sosesc din toate punctele lumii. Anglia importă pe an 6,000 tone de sîdef, Franța 2,500, Germania 1,500 tone. Sîdeful se lucrează bine mai cu seamă la Paris și la Viena; pentru incrustații și mozaici Asiaticii sunt maeștrii cei mari.

Pescuitul mărgăritarelor și sîdefului formează o industrie specială, plină de pericole. Ea cere cufundătorii curajoși, cari pot să stea cât-va timp sub apă, și să și dispute viața lor requinilor. Cufundătorii din Golful Persic, de la Ceylan și din Panama sunt cei mai renumiți; dar nimeni nu întrece pe cel de la insulele Taiti al căror natural n'au altă industrie de cât pe aceasta. Bărbații femei, copil trăiesc cu dăna. Ei se duc să le găsească la o adâncime de 40 sau 50 metre unde nu arare-ori sunt sfîșiați de requin; și cu toate pericolele la cari sunt expuși cufundătorii, ei nu sunt plătiți de cât cu 5 lei pe zi.

Scufundarea se face dimineața. Scufundătorii adunați pe o barcă, ascultă mai antîeu rugăciunea ce o zice cel mai bătrân dintre ei; în urmă ei se lasă să cadă în apă în picioare, culeg stridiile sidefoase și după un minut, un minut și jumătate, rare ori două minute, și excepțional trei minute, se urc la suprafață cu cea mai mare ușurință și fără nici un ajutor.

Se seceră câmpurile de rozele care fac la Bagdad o lată cingătoare de colorii de de parfumerii, și se păru că pământul voi să arunce una din primăverile sale, până la ultima corolă, pe mormântul poetului care atât de bine l' cântase.

Și toată lumea vrea să fi cunoscut pe Firdusi. Oamenii cari până atunci nimeni nu l' băgase în seamă, spuneau în gazete că el trăiseră familiar cu poetul; istoriseau viața lui privată și raportaau cuvintele sale de spirit.

Lumea era surprinsă văzînd căt de mulți amici intimi avuseseră acest solitar.

Alții pentru a și da importanță, se ocupau cu a organiza înmormântarea și nu mai puteau de bucurie.

Un mare registru fu așezat pe un pupitru, la ușa casei mortuare; și toți cei cari voiau venia să și înscrie numele, cu reflexiuni și elegiuri.

Un burghez din Bagdad, Humeean, me, propuse a se da numele lui Firdusi la toate stratele capitalei.

Și în casele misterioase unde tinerii se duceau seara să converseze cu frumoasele persoane, toate pensionarele se înțeleseră pentru a purta dolii

suprafață cu cea mai mare ușurință și fără nici un ajutor.

Se află însă și corporații de scufundători cari operează mai sistematic. Aceștia își fac mai antîeu corpul cu unt-de-lem, apoi pleacă câte două-zece într-o barcă—zece lopătați și zece scufundători, însoțiți de doi fermecători de requin. Scufundătorii își astup urechile cu bumbac, își pun în gură un burete miuit în unt-de-lem și apucînd cu degetele picioarelor un paner, își dau drumul în apă ținînd cu mîna stîngă o sfoară de care e legată o peatră grea pentru înlesnirea coborării. Ajunși la fund, ei culeg cu mîna dreaptă stridiile sidefoase pe cari le pun în paner, și după un minut sau două mișcă funia înștîntînd pe cei din barcă, și sunt scoși afară. Ei se scufund de două-zece ori pe zi în 2 serii de câte cinci persoane fiecare și la intervale de zece până la două-zece minute. Când sunt prea osteniți le curg sînge pe nas și urechi. Adesea sunt atacați de requin și funia numai ridică decît un cadavru, de aceea mulți se înarmează cu câte un cuțit.

Scufundarea este nu numai o operație periculoasă, dar și una din cele mai aspre ce se pot vedea. Nu trebuie să se arunce prea adesea în apă în aceeași zi, căci se poate cauza o emoragie sau congestiune, și dacă continuă cu acest exercițiu dincolo de oare-care etate, scufundătorul poate fi supus la paralizie. De și această meserie are de scop de a da o peatră prețioasă tot așa de frumoasă și tot așa de estimată cît e diamantul, totuși ea e cea mai rea plătită—cel mult cu zece franci pe zi pentru o persoană; — cufundătoru care o găsește o plătește câte-odată cu viața sa, așa încît se poate zice că multe mărgăritare sunt pătate cu sînge omenes.

VICTOR HUGO GERMAN

Se știe că Grecii când dau de v'o persoană cu reputație europeană caută a și o însuși și dacă nu reușesc a ne o prezenta drept greacă pură, li atribuiesc cel puțin origina greacă. Argumentele ce le aduc de multe ori nu pot fi de cât hazlii, dar tocmai pentru aceasta și capătă atențiunea ce li se dă; căci, or cîtă importanță ar avea cestiunea în sine, tot facem haz mare când, cu argumente copilăresc vedem d. e. pe Mihail Bravul scos Grec neaoș. Germanii se pare că au început și ei să dea în boala aceasta a Grecilor, căci i' vedem trudindu-se să scoată de german pe Victor Hugo. Francezii poate că ar fi primit cu haz aceasta, dacă încercarea ar fi venit de la Grecii sau chiar de la altă națiune; își perd însă sîngele rece și nervositatea îl apucă când o ved venind chiar de la Germani. Iată, în adevăr, ce citim într-un jurnal frances:

Se zice că nu e nimic nou în lume —și iacă cu toate acestea ceva nou. După Metz și Strasburg, Prusienii vor să și anexeze pe Victor Hugo. Un Herr Karl Blind scrie în *Westliche Post* că unul din cei mai francezi poeți ai noștri ar fi German de origină. „Pentru ce Hugo? strigă Blind (care, în paranteze, înseamnă orb). Forma francesă este Hugues. Cum Victor? —Aceasta se explică: tatăl său se numea Iosel-Leopold-Sigisbert; Leopold este German; Victor înlocui în franco-latin pe Sigisbert, adică: Siegesstrahlen, care înseamnă strălucitor de victorie.

„Există documente asupra strămoșilor săi Germani, erau meșteșugari. A-fără de aceasta, Victor Hugo avea capul de german; poetul avea craniul pătrat pe care Francezii îl atribuiesc ascienilor”. În fine Karl Blind amintescă că *Daily News* din Londra, în articolul său necrologic, făcea să se observe că toate poeziile și toate ro-

lui Firdusi în eșarpe ușoare de gază neagră.

Poeții și literații l' glorificau, și unul dintr'eiși declară că Firdusi fusese creat „prin un decret nominal al celui Etern”.

Dar ei îl așezau așa de sus, îl puneau până într'atăta la o parte, făceau din el un om așa de ciudat, așa de normal și așa de ignorant de el însuși, în cât în adevăr el nu putea să eclipseze pe nimeni, și chiar elogiul acestui monstru inconștient părea că implică la panegiristii lui sentimentul superiorității lor intelectuale.

Aveau aerul a zice:

— Firdusi n'a făcut expres de a avea geniul. Pe când noi....

— Punînd totul la o parte, zise unul din cei patru-spre-zece poeți, Firdusi nu erea de cât un clopot.

— Sau mai bine reluă un altul, un glob de grandină așezat în centrul lucrurilor și care le deforma reflectîndu-le.

— Il lipsea simțul critic; zise un al treilea.

Un al patrulea adăogă:

— N'avea spirit.

Și un al cincilea murmură între dinți:

— Era prost... ca Himalaya.

manele lui Victor Hugo au o trăsătură germană. — Într'adevăr, acest domn Blind, de la „*Westliche Post*”, este foarte instructiv!

NOTIȚE LITERARE

Convorbiri Literare. — (Apare I-ii a fiecărui lună).—Director: *Iacob Negruzzi*.—Anul XIX, Nr. 4 are acest sumar:

Ion Ghica. — Corespondență către V. Alexandri (Scrisoarea XX).

B. P. Hasdeu. — „Aș” specimen din „Magnum Etimologicum Romaniae”.

T. M. — Statistica sinuciderilor.

D. Oncițu. —Dare de seamă critică despre „Teoria lui Roesler, studiul asupra stăruii țel Românilor în Dacia Traiană de A. D. Xenopol.”—(Urmare).

X. C. Gheorghiu. — Studiul de literatura franceză, *La Fontaine*.

M. Eminescu. — Sara pe deal (poesie).

C. A. Cuza. — Amintire (poesie).

I. N. Roman. — La pădure (poesie).

Corespondență.—Bibliografic.

Abonamentul se face la administrație de dreptul, sau: — în București, la librăria Socec & Co-ia, E. Graeve, I. Söllösy, or prin achizitorul nostru; — în provincie, la librăria din localități sau la achizitorii lor; — în Austro-Ungaria, prin Librăria N. Ciurec; Brașov; W. Krafft, Sibiu; M. Klein, Arad; H. Pardini, Cernăuți; „Concordia”, Năsăud.

— Se pot face abonamente anuale și prin mandat postal, depunînd în România 20 lei 50 bani, în Austro-Ungaria 6 florini, plus francatura. — Primitorul abonamentului este ținut a elibera o chitanță cu matcă a Administrației.

Serviciul telegrafic al „Rom. Lib.”

3 August—9 ore dimineața.

„Pester Lloyd” anunță că, după rezultatul anchetei ordonate de ministerul unguresc în privința conflictului ce s'a întâmpiat pe granița Ungariei și a României, nu 150 soldați austro-ungari, dar numai 4 supraveghetori ai vămii, sunt cari la 22 Iunie au luat pe teritoriul unguresc de la o streajă română o turmă de miel aparținînd unui supus ungur care turmă fusese confiscată ilegal ziua trecută de streaja română pe teritoriul unguresc.

Guvernul român după „Pester Lloyd”, ar fi recunoscut că rezultatul anchetei ordonate de ministerul unguresc e exact și că rapoartele autorităților române denaturaseră a-facerea exagerând-o.

Madrid, 2 August.

Știrile din Spania constată că holera urmează a lua o mare întindere.

Quebec, 2 August.

Ludvig Riel, capul răscoalii din Canada, a fost declarat culpabil. Juratul au semnat o petiție făcînd apel la milostivirea Reginei.

Quebec, 3 August.

Riel a fost condamnat la spînzurătoare.

Paris, 2 August.

O mare mortalitate domnește în Tonkin; ea e datorită disenteriei și frigurilor.

(Havas).

ULTIME ȘTIRI

Se comunică unei foi din Galați că învățătorul comunei Tulucești, jud. Covurlui, care e absolvent al școlii normale din acel oraș, nu i s'a plătit salariul de șapte luni de zile.

Atragem atenția ministerului instrucției asupra acestei denunțări.

I. P. S. Mitropolitul-primat se va întoarce în țară numai pe la sfîrșitul lunii August.

Aflăm că d. Dumitru Brătianu e de mai multe zile bolnav în pat.

Urăm grabnică însănătoșire.

S'a deschis sub-scrierea de acțiuni pentru formarea capitalului creditului agricol din Constanța, în suma de 270,000 de lei.

Sunt 2700 de acțiuni; valoare nominală 100 lei, platibile *al pari*, în patru vîrsăminte de câte 25 lei.

Subscrierea se face zilnic în localul creditului din Constanța.

Ast-fel vorbeau între dînsii literații cu vocea înceată: dar entuziasmul poporului era naiv și profund, și tot ast-fel era și acela al regelui Ali-Riza, tîner prinț plin de conaodare, și care de almintreli fu detronat căți-va ani mai târziu, pentru că avea prea multă bună-voință, cu puțină nesocotință.

Acest bun mic rege se întreba cum ar putea face bine pentru a onora pe marele poet. Puțin în afară de incinta Bagdadului se ridica pe panta unui munte, un prea frumos monument, numai în marmoră și înalt de o sută de stînjeni, pe care un rege foarte rău, Ali-Mabul îl construise altă-dată pentru a l' servi ca loc de înmormîntare. Acest prinț rău fusese deposedat de bunul moșului lui Ali-Riza; și mormîntul său, părăsit de mai bine de un secol, începea să cadă în ruine.

Ali-Riza ordonă că corpul lui Firdusi va fi transportat în mormîntul lui Ali-Mabul; și, pentru ca să fie timp de a se face reparațiunile indispensabile, înmormîntarea fu din nou întîrziată cu șapte zile.

(Va urma).

BIBLIOGRAFIE

ETYMOLOGICUM MAGNUM ROMANIAE

A eșit de sub tipar fascioara I-a a tomului I-ii d n: *Etimologicum magnum Romaniae*.—Dicționarul limbii isto ice și poporane a Românilor lucrut după dorința și cu cheltuiala M. S. Regelui Carol I sub auspicele Academiei Române de B. Petriceicu-Hasdeu.

Publicațiunea întreagă se va compune din-circa 10 tomuri în 8 mare de câte minimum 30 coale. Fie-care tom se va publica în 4 fascioare.

Tomul I va cuprinde toate cuvintele românescl începătoare cu litera A (A—Azuga).

Fascioara I cuprinde pe LIX pagine: „Prefața”, în loc de introducere: 1. „Ce este etimologia? 2. Cum se amestecă limbile? 3. În ce constă fisionomia unei limbi? și pe 64 pagine cuprinde cuvintele A—Acaț.

Prețul unui tom este 12 lei. Se primesc abonamente pentru fie-care tom, însă nu se vînd fascioare separate.

Abonaților li se vor espedia fascioarele îndată după tipărire.

Abonamentele se fac la stabilimentul grafic Socec & Teclu, București, strada Berzel 96.

Au apărut următoarele publicațiuni ale Academiei Române și se află de vînzare la librăria Socec & în București:

1. Documente privitoare la Istoria Romînilor. Urmare la colecțiunea lui Eudoxii de Haruzachi. — Supliment I Volumul II. 1781—1814. Cu portretul lui Ioan George Caragea Voevod. — Documente culese din Arhivele Ministerului Afacerilor straine din Paris de A. I. Odobescu. — Volumul în 4° de XLVIII și 755 pagine.—Preț 40 lei.

2. Analele Academiei Române — Seria II. Tomul VII. 1884-1885. Secțiunea I: Partea administrativă și desbaterile.—Volumul în 4° de 337 pagine.—Preț 3 lei.

A eșit de sub tipar: Curs de fortificațiune de maior Gr. Crăiniceanu.

A apărut de sub presă partea III din acest Curs,—Aplicațiunea fortificațiunii pasagere —cu un atlas de 18 tabele, așezate la sfîrșit.

Se află depusă spre vînzare la librăria Socec și la autor la școala de aplicațiune.

Igiena și tratamentul boalelor veneriene (secrete) istoric, dualismul și teoria parazitărilor de doctorul N. Popescu-Zorileanu, medic de regiment clasa I în armataactivă.—Fondatorul societății pentru învățarea poporului Dobrogan.—Membru al societății de emulațiunii din Montpellier.—Membru al Societății științelor medicale din București.—Membru fondator al jurnalului „Revista Armatei”.—Medic consultant al mai multor societăți privity etc. etc.—Preț 4 lei noi.

Istoricul alianței israelite universale, de la întemeierea ei până astăzi (1860—1885) travucere din limba franceză.

Prețul 1 lei.—A se adresa la redacția ziarului „Fraternitatea”.

MARE BAL

LA STABILIMENTUL BAILOR BUGHIA

la 27 Iuliu 1885

cu musica Regim. 30 de dorobanți.

Intrarea 1 franc.

E de dorit ca Doamnele să fie în cos-tum național.

Doctorul C. Vasiliu

Strada Popa-Soare, No. 10 (Casele Hernea).

Consultațiunii dela 2 la 5 p.m. Special boalele interne și de femei.

VIN NEGRU

de Orevița și Golu-Drancea

Vehit de 4 ani, calitate superioară tuturor altor vinuri.—15 fr. vadra—și

ALB DE DRAGASIANI

din resolta anului 1881.—15 fr. vadra la

PAUN POPESCU & Comp

18 Strada Lipscani 18

CASA DE SCHIMB

C. STERIU & Comp.

No. 19 STRADA LIPSCANI, No. 19.

CURSUL BUCUREȘTI

Pe ziua de 22 Iulie 1885, ora 10.

	Comp.	Vînd.
5% Imprumutul Comunal (conversiunea 8% imp. comunal (1885).	77 1/2	77 1/2
5% Scrisuri Funciare Urbane Comunale noi 1884	82 1/2	83 1/2
5% Scrisuri Funciare Rurale	85 1/2	85 1/2
5% Renta Română perpetuă	88 1/2	89
5% amortisabilă	93 1/2	93 1/2
6% Scrisuri Funciare Urbane	91 1/2	92 1/2
6% Oblig. de Stat (conv. Rural).	88 1/2	89 1/2
7 1/2% Căil Fer. Rom.	103	103 1/2
7 1/2% Scrisuri Funciare Urbane	98 1/2	99 1/2
7 1/2% Rurale.	100 1/2	101
7% Imprumutul Stern	—	—
8% Oppenheim.	—	—
Oblig. Casei Pensiuin. (Nom. 300)	220	222
Impr. cu prime orașul Bucur.	32	33
Acțiuni Credit Mobiliar	—	—
Construcțiuni	—	—
Naționale.	—	—
Dacia-România	—	—

